

УВОД

У овој монографији се обрађују питања реформе одбране и НАТО интеграционих процеса у Босни и Херцеговини (БиХ) у периоду од 2003. до 2013. године. Монографија описује механизме и разматра резултате и препреке како би се препознале лекције које би могле допринијети будућем раду у све широј области реформе одбране. Намјера је онима који обликују политику, практичарима и академској заједници понудити конкретна сазнања везана за реформу одбране у БиХ и учинити их релевантним за активности реформе одбране у другим контекстима. Закључци су донесени на основу два међусобно повезана правца дјеловања: активности које су резултат рада комисија и активности у оквиру Партнерства за мир НАТО-а.

Истраживање је засновано на оригиналним изворима који описују процесе доношења одлука, преговоре и договоре у НАТО-у и у БиХ. Документи су прикупљени у НАТО Штабу Сарајево (НШСа), другим НАТО организацијама и институцијама БиХ, укључујући и Министарство одбране и Министарство иностраних послова. Студија се, такође, ослања и на велики број интервјуа и разговора с кључним појединцима, укључујући амбасадоре, ministre и државне службенике, те друге високе домаће и међународне актере, као и разговоре с више стотина политичара на локалним нивоима, студентима и представницима невладиних организација. Захваљујући

вишегодишњем личном искуству стеченом на лидерским и савјетничким позицијама у НАТО Штабу Сарајево, аутори користе знања и увид из прве руке како би надопунили документацију, интервјуе и разговоре.

Многи су директно допринијели овој Вајтхол студији. Чланови Савјетодавног тима НАТО Штаба Сарајево подијелили су своја сазнања, а високи званичници, како они који су и даље у служби тако и пензионисани, и војници и цивили, понудили су своју личну перспективу. Захвални смо свима, а посебно онима који су одвојили вријеме да прочитају и дају коментар на разне нацрте ове монографије или да дају интервју, као што су: Владо Азиновић, Рик Бејнтер, Едина Бећиревић, Матс Бердаал, Јан Брату, Ингрид Бустеруд, Селмо Цикотић, Шефик Џаферовић, Џеф Фиццераал, Џејмс Локер Трећи, Душанка Мајкић, Бошко Шиљеговић, Меги Стоукс, Ролф Тејмс, Вилијам Томас и Јоханес Вирек. Лејла Хаџихасановић је урадила неколико интервјуа за ову монографију, допринос Кенета Линдзија је текст за дио о пуковском систему Оружаних снага БиХ, а Вања Матић је дала увид у родну перспективу. Посебно смо захвални Маргарет С. Мекдоналд за њен допринос као уреднице, Министарству одбране Норвешке за финансирање превода извјештаја на босански, хрватски и српски језик и штампања и дистрибуције извјештаја у БиХ, те Аниди Табаковић и њеном талентованом тиму за тачан превод текста. Такође смо захвални Институту РУСИ, а посебно Адријану Џонсону и његовом посвећеном тиму, укључујући и Ану Рејдер и Ешли Годвин, за конструктивне сугестије и подршку у претакања идеје у публикацију. И на крају, желимо да се захвалимо и Сарајевском отвореном центру који се побринуо за превод, штампање и дистрибуцију ове публикације.

Мишљења и закључци изнесени у овој студији припадају ауторима и не представљају званични став НАТО-а или било које владе или институције.